

Ölkəmizdə dörd ay ərzində qeyri-neft sektoru üzrə məhsul istehsalı 9 faiz artıb

Respublika Dövlət Statistika Komitəsi cari ilin yanvar-aprel ayları üzrə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafını eks etdirən makroiqtisadi göstəriciləri açıqlayıb. Hesabata görə, sözügedən dövr ərzində ölkədə 18,2 milyard manatlıq elavə dəyər istehsal edilmişdir ki, bu da ötən ilin müvafiq ayları ilə müqayisədə 3,3 faiz çoxdur. Ötən 4 ay ərzində ümumi daxili məhsulun 60,9 faizi məhsul istehsalı, 31,9 faizi xidmət sahələrində yaradılmış, 7,2 faizi məhsula və idxala xalis vergilər təşkil etmişdir.

Hesabata əsasən, cari ilin yanvar-aprel aylarında keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 9 faiz artmışdır. Bu müddətdə neft-qaz sektorunda isə 3,2 faiz azalma müşahidə olunmuşdur. 4 ayda orta hesabla ölkənin hər sahəsinə düşən ÜDM-in həcmi 1942,6 manata (2476,5 ABŞ dollarına) çatmışdır.

Dövlət Statistika Komitəsinin hesabatında bildirilir ki, qeyd edilən dövrde Azərbaycanda fiziki şəxs kimi fəaliyyət göstərənlərin istehsal etdikləri məhsulların dəyəri de nəzəre alınmaqla 11 milyard manatlıq, yaxud 2013-cü ilin müvafiq dövründəkündən 2 faiz az sənaye məhsulu istehsal olunmuşdur. Bu məhsulların 72,5 faizi mədənçixarma, 20,8 faizi emal, 6,1 faizi elektrik enerjisi, qaz, buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,6 faizi su təchizatı, tullantıların temizlənməsi və emalı bölmələrinin payına düşür. Yanvar-aprel aylarında sənayenin neft-qaz sektorunda 2,9 faiz azalma olsa da, qeyri-neft sektorunda 4,3 faiz artım qeydə alınmışdır. Ümumiyyətlə, 4 ay ərzində ölkədə 14,1 milyon ton neft, 6,1 milyard kubmetr əmətəlik qaz hasil edilmişdir. İstehsal olunan elektrik enerjisinin həcmi isə 7,7 milyard kilovatsaata çatmışdır.

Sənayenin emal bölməsi üzrə qida məhsulları istehsalı 3,2, toxuculuq sənayesi məhsulları istehsalı 3,5, geyim istehsalı 16,6, tikinti materialları istehsalı 26,3, maşın və avadanlıqların istehsalı 11,5, mebel istehsalı 50,5 faiz, eləcə də avtomobil və qoşquların istehsalı 2,5, digər nəqliyyat vasitələri istehsalı 3,8 dəfə artmışdır.

Hesabatda həmçinin bildirilir ki, ötən 4 ay ərzində ölkədə in-

şaat işlərinin aparılması üçün maliyyələşmənin bütün mənbələrindən əsas kapitala 4,6 milyard manat və ya ötən ilin eyni dövründəkündən 8,6 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. İstifadə olunmuş vəsaitin 3,2 milyard manatı (68,9 faizi) məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisine sərf edilmişdir. Əsas kapitala yönəldilən vəsaitin 68,8 faizini daxili investisiyalar təşkil etmişdir ki, bu da keçən ilki səviyyədən 3,5 faiz yüksəkdir. Eyni zamanda, hesabat dövründə xariçi mənbələrdən cəlb olunan investisiyaların da həcmi artmışdır - 22 faiz. Bu aylarda bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinə xərclənən vəsaitin həcmi 25,6 faiz çoxalaraq 3,4 milyard manata çatmışdır.

Tikinti kompleksinə yönəldilən vəsait hesabına çoxsaylı müxtəlif təyinatlı obyektlər (ümumilikdə 500,9 min kvadrat-metr sahəsi olan yaşayış evləri, 1820 şagirdlik ümumtəhsil məktəbləri, 430 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisələri, 200 çarpayılıq xəstəxana, Bakıda sağlamlıq mərkəzi, Milli Konservatorianın yeni inzibati-tədris kompleksi, Milli Gimnastika Kompleksi, Sumqayıtda kağız və karton istehsalat kombinatı, yağ və mis emalı zavodları, Naxçıvan MR-də "Arpaçay-2" SES, su anbarı və sutəmizləyici qurğular kompleksi, gənclər mərkəzi, Göygöl rayonunda Olimpiya idman Kompleksi, gənclər mərkəzi, Qəbələdə "Tufan" dağ-xızık yay-qış istirahət kompleksinin birinci mərhələsi və s.) istifadəyə verilmişdir.

İlin əvvəlindən ötən 4 ay ərzində əhalinin gelirləri də yüksəlmişdir. Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına əsasən, bu dövrde əhalinin hər nəfərinə düşən gelirləri 3,3 faiz artaraq 1290,7 manata çatmışdır. Muzdla işləyənlərin orta aylıq əməkhaqqı isə 434,3 manat olmuşdur ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,6 faiz çoxdur.

Əhalinin gelirlərinin artması ticarət və pullu xidmətin həcmində də təsisiz ötüşməmişdir. Belə ki, ilin əvvəlindən əhaliyə 6,6 milyard manatlıq istehlak malları satılmış və 2 milyard manatlıq pullu xidmətlər göstərilmişdir. Bu isə pərakəndə dövriyyəsinin 9,1, pullu xidmətlərin həcmi isə 6,6 faiz artımı deməkdir.

"QƏBƏLƏ".

Azərbaycanın dilbər guşəsi Qəbələ bu gün özünün planlı və süreli inkişafına görə ölkənin ən öncül sırada qərar tutan bölgələrindən biridir. Böyük Qafqaz sıra dağlarının qoynunda ünvanlanan Qəbələ buraya gələn qonaqlara ilk baxışdan, yeniləşmiş, inkişaf etmiş bir rayon təsiri bağışlayır.

Son zamanlar rayonun abadlaşan, sosial-iqtisadi inkişafı ilə fərqlənən yaşayış məntəqələrindən biri də Mirzəbəylidir.

Mirzəbəylə qədim və böyük kənddir. Buranın inzibati ərazi nümayəndəliyi iki kəndi—Courlu və Mirzəbəylə kəndlərini əhatə edir. Kəndlərin ərazisi 922 hektardır, 2717 nəfər əhalisi isə 636 təsərrüfatda birləşir. Ərazidə 3 şəhid ailəsi, 2 nəfər Qarabağ mühərbi əllili yaşayır. Burada bir orta məktəb, uşaq bağçası, tibb məntəqəsi, klub, kitabxana, poçt şöbəsi, 256 nöqtəlik FATS və bələdiyyə qurumu fəaliyyət göstərir. Nümayəndəlik müntəzəm olaraq bu xidməti təşkilatlarla six əlaqə saxlayır, gündəlik lazımı köməklik göstərir. Yerli icra nümayəndəsi hər zaman şəhid, aztəminatlı ailələrin, əlliñərin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasını diqqət mərkəzində saxlayır, onların problemlərinin operativ həll olunması üçün tədbirlər görür. Xüsusi tarixi və dini bayramlarda belə tədbirlər ardıcıl həyata keçirilir. Burada ərazi nümayəndəlinin yığıncaqları iş planı əsasında aparılır. Bize verilən məlumat görə il ərzində 12 yığıncaq keçirilərək müxtəlif məsələlər müzakirə olun-

Mirzəbəyli kəndi inkişaf edir

muşdur. Müzakirə edilən məsələlər əsasən ərazidə yaşayan əhalinin sosial problemlərinin həll edilməsinə, qarşıda duran çətinliklərin aradan qaldırılması na və gələcəkdə görüləcək işlərin həlli yolları haqqında olmuşdur.

Kənd nümayəndəliyində vətəndaşların qəbuluna, müraciətlərinin diqqətə və qayğı ilə yanaşılır.

Son bir il ərzində ərazi nümayəndəliyinə vətəndaşlar tərəfindən 56 yazılı və 39 şifahi müraciət daxil olmuşdur. Daxil olan müraciət və ərizələrdə qaldırılan məsələlər operativ araşdırılmış, obyektiv qərarlar çıxarılmış və konkret tədbirlər görülmüşdür.

Kənd təsərrüfatının ayrı-ayrı sahələri kənd sakinlərinin işgüzarlığı, qayğısı sayəsində ildən-ilə inkişaf etdirilir. Meyvəçilik, bostan-tərəvəzçilik sahəsində, heyvandarlığın inkişafında, dənli bitkilərin istehsalında son illər qazanılan uğurlar təqdirləyişdir. Hal-hazırda fərdi təsərrüfatlarda 1015 baş iribuyuzlu mal-qara, 2407 baş qoyun-keçi saxlanılır. Əhalili meyvə, taxıl, bostan, tərəvəz, heyvandarlıq təsərrüfatlarından əldə etdikləri gəlirlərə normal yaşayır, hətta ehtiyacı olanlar özlərinə yaşayış evi tikdirir, minik maşını alırlar.

Mirzəbəyli kənd tam orta məktəbin müəllim kollektivinin əməyini müsbət qiymətləndirmek olar. Məktəbdə davamiyət fai-

zi yüksəkdir, təlim-tərbiyənin, tədrisin keyfiyyət göstəriciləri ilə yaxşılaşır. 2012—2013-cü tədris ilində bu təhsil ocağını bitiren məzunların 20 nəfəri ali, 3 nəfəri isə orta ixtisas məktəblərinə daxil olmuşdur. Hazırda məktəbdə 476 şagird təhsil alır və onların təlim-tərbiyəsi ilə 62 nəfər müəllim möşguldur.

Kənd inzibati ərazi nümayəndəsi Araz Ağayev bizimlə söhbətində qeyd etdi ki, ölkə başçısı cənab İlham Əliyevin 2013-cü ilə imzaladığı sərəncama əsasən Mirzəbəyli kəndinin ərazisindən keçib Çuxur Qəbələ kəndinə gedən yol yenidən qurulmuşdur. Qəbələ—Oğuz magistral avtomobil yolu müasir standartlara uyğun yenileşdirilmiş, yolu ərazidən keçən hissəsində 3 körpü əsaslı təmir olunmuşdur. Son bir il ərzində kənddə köhnə elektrik dırəkləri, işıq xətləri yenisi ilə əvəz olunub. Ərazi nümayəndəliyi bələdiyyə qurumunun və digər ictimai təşkilatların köməkliyi ilə həftənin şənbə günü iməcilik keçirir, ərazidən keçən şose yollarının kənarları təmizlənir, ağaclar ehənglənir, ümumi abadlıq işləri görülür.

A. Ağayev sonda dedi ki, ərazi nümayəndəliyi bundan sonra da kəndin abad, yaraşıqlı olması və əhalinin daha firavan yاشaması üçün bütün qüvvəsinə səfərbər edəcəkdir.

Aslan CƏLİLOV.

Regionlar sürətlə inkişaf edir

Son illər açılan yeni iş yerlərinin 80 faizdən çoxu bölgələrin payına düşür

Məlum olduğu kimi, ötən 10 ilə regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair iki çoxşaxəli dövlət programı hazırlanmış və uğurla həyata keçirilmişdir. Nəticədə yerlərdə istehsal və emal potensialı güclənmişdir. 10 il ərzində ölkə üzrə ümumi daxili məhsul 3,4, qeyri-neft sektor 2,6, qoyulan investisiyalar 6,5, əhalinin gəlirləri 6,5 dəfə artmışdır.

Hazırda isə III Dövlət Programının icrasına başlanıb. İqtisadçı ekspertlərin fikrincə, bundan əvvəl regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul edilmiş dövlət programlarında nəzərdə tutulan tədbirlərin uğurla yerinə yetirilməsi regionlarda sosial-iqtisadi inkişafı təmin etməklə yanaşı, işsizliyin aradan qaldırılması prosesinə də əhəmiyyətli zəmin yaradıb. Ele qəbul edilən dövlət programlarının əsas hədəflərindən biri də regionlarda işsizlik probleminin aradan qaldırılması olmuşdur.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət programlarının uğurla həyata keçirilməsinin nəticəsi olaraq ötən müdət ərzində 900 mini daimi olmaqla 1,2 milyondan çox yeni iş yeri yaradılmışdır. O cümlədən Qəbələdə 2003-cü ilin oktyabr ayından 2014-cü ilədək 11.803 yeni iş yerləri açılmışdır. Onlardan 9,786-i daimi iş yerləridir. 2013-cü il ərzində 860 yeni iş yer açılmışdır ki, həmin iş yerlərinin hamısı daimi iş yerləridir.